

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-eară 12 bani
a treia-eară 10 bani.

PENTRU CREDINȚĂ.

În 15 Ianuarie c. în biserica Sfîlui Petru. din Roma au fost consacrați întru sfinți trei părinți, Marc, canonic de Strigoni, Pongraț și Grodeț, iesuiți, cari cu 300 ani înainte au suferit cele mai mari chinuri pentru legea lor.

Pe vremile acele oamenii erau foarte neîngăduitori în ale Credinței. Câte n'a avut să sufere din pricina aceasta și poporul român, D-zeu o știe. Dar' el credincios a rămas legii sale și aceasta a fost mântuirea

noastră. Așa au fost și cei trei popi catolici, amintiți mai sus. Ei erau în orașul Cașovia, din Ungaria-nordică, pe care cuprîzîndu-'l reformatii, 'i-au provocat să-'și lapede legea. Nevoind ei să tacă aceasta, au fost supuși la cele mai grozave chinuri, au fost bătuți, spînzurați cu capul în jos, dar' cu toate acestea ei au rămas neclintîți în credința lor.

Drept răsplată pentru tăria lor, acești trei părinți au fost consacrați întru sfinți, cu

frumoase și înălțătoare ceremonii, conduse de însuși Papa.

În ziua amintită mai sus s'a ținut slujbă d-zească, apoi s'a cetit breve, prin care se consacră întru sfinți. După prînz Papa s'a închinat moaștelor lor, când au fost de față în biserică multe mii de oameni

Chipul nostru ne arată cum erau chinuiți acești sfinți părinți.

De preste săptămână.

Dieta Ungariei s'a constituit, apoi 'și-a amînat ședințele până în 8 Martie. — Crisa ocărmuirii durează; se vorbește de un guvern transitor pe timp mai scurt.

*

În Mangiuria săptămîna aceasta au fost lupte și ciocniri neîntrerupte. — Să vorbește despre încheierea păcii.

*

În Mosca a fost ucis cu o bombă unchiul Țarului, marele duce Sergiu. — Grevele continuă în Rusia.

*

În România s'au stîrșit alegerile pentru parlament.

Judecățile sunt păgubitoare.

I.

Este lucru știut, că multe sînt necasurile și lipsele oamenilor în ziua de astăzi. Nu arare-ori auzim oameni tînguindu-se unul altuia despre cutare sau cutare lucru.

Între relele ce bântuie printre oamenii nostri dela sate sînt și judecățile cele păgubitoare, cari lasă multe familii pe drumuri fără masă și fără adăpost. Este lucru prea firesc, că oamenii viețuind împreună, venind în atingere unul cu altul, avînd a isprăvi la olaltă cutare sau cutare lucrare, se nasc și casuri de neplăceri neînțelegeri, din cari apoi nu pot eși până nu se pâresc la judecată.

Pentru a dovedi aceste zise, voi aduce aici un exemplu, luat fiind din viața de toate zilele; cineva are o bucată de pămînt care costă să zicem 300 cor. și o folosește, dar' nu o are pusă pe nume, când într'un târziu se trezește, că 'l-a împrumutat cineva pe motiv că și el are drept la aceea bucată de pămînt, neînțelegerea e gata să pâresc la judecată, unul se ține mai tare decît altul.

Procesul durează vre-o doi sau trei ani și spese trebuiesc în continuu, până în cele din urmă se finește cu

aceea, că unul din cei cu pricina trebuie să peardă sau să perd amîndoi, Bucata de pămînt a costat 300 cor, spesele procesului au fost 2—300 cor. deci cel care a câștigat unde ajunge? Cred, că tot la pagubă. Mai târziu vinde bucată de pămînt, căci a avut spese cu procesul, și banii pe care 'i-a luat împrumut pentru a purta spesele procesului trebuiesc reînapoiți, astfel rămîne și fără bucată de pămînt și fără bani.

În modul acesta omul nostru se cunoaște poate pe întreaga viață în pagubă. Casuri de acestea, după-cum știm se întîmplă foarte adese-ori, de aceea nu va putea nega nime când afirm, că judecățile sînt păgubitoare.

Ne vom întreba, care e calea de mijloc în astfel de casuri? Nici una mai bună decît bunăînțelegere, învoirea pe cale pacinică, cel cu pretensiunea să mai lase, ear' cel ce are să dea, să mai pună, și în modul acesta vor ajunge la pace. Despre oamenii pacinicii sf. scriptură zice: »Fericiți cei iubitori de pace că aceia fii lui D-zeu se vor chema«. Și, ca totuși să fim mai aproape de înțelepciunea adevărului pentru cele ce susțin voi mai aduce un exemplu; cutărui om 'i-s'a licitat casa în urma unui proces avut, iscat dintr'o bătae, neputînd acoperi cheltuielile la timp, 'i se licitează casa, căci altceva n'a avut, Cunosc cas când pentru 1 cor. zis una coroană neplătită, 'i-a eșit execuție, așa că el rămîne pe drumuri și e silit să ia toiagul pribegiei, luînd lumea în cap.

Aceste rele duc multe familii la ruinare materială și morală, întîmplîndu-se aceste poate chiar numai din nechibzuința și neprevăderea omului.

Omul este ființa cea mai deservită de pe fața pămîntului, dăruit fiind dela D-zeu cu cele mai scumpe daruri, adică cu minte și înțelepciune; de aceea cu bună judecată a minții trebuie să-și întocmească lucrurile, ca acelea să ducă la bun sfîrșit.

În cas contrar toate relele ce se nasc se fac pe contul lui.

Să ne împotrivim începuturilor relelor, ca nu mai târziu să nu le aflăm

mijloc de vindecare. Tocmai așa stă lucrul și aici, ca și cu boala unui om, dacă umblă și se îngrijește mai din bună vreme se mai poate vindeca, dar' întîrziind, boala devine incurabilă. Se mai poate asemana încă și cu cei doi copii cari găsiră o nucă și se ceartă pentru ea, ear' al treilea care le-a făcut judecata ia simburile.

Din cele premerse se poate vedea, că multe rele pot cauza judecățile oamenilor.

Tot prin procese se pot perde averi mari sătești. Cu un cuvînt judecățile trebuiesc condamnate până la cel mai înalt grad al posibilității.

Nu voi mai aduce exemple, căci e lucru în deoște cunoscut, cum că judecățile, adică casurile lor se ivesc prea multe între poporenii nostri.

Scopul final ar fi ca să ne nisuiască încât putem pentru împuținarea casurilor judecăților (proceselor.)

Nicolae Hamsea, inv.

La situație. Stările politice la noi sînt încă tot încurcate. După Kossuth au fost chemați la Maiestatea Sa Szél și Wekerle, ascultându-le părerea; ei au fost primiți Joi în audiență. A mai fost și Andrassy de nou la Viena.

Rezolvarea crizei dă de pedeci mari, din pricină, că în dietă are majoritate opoziția, care nu e aplicată a sprigină un guvern liberal.

Mai nou se vorbește, că fostul ministru de agricultură Darányi, va forma un minister transitor, căruia și opoziția 'i-ar vota bugetul și contingentul de recruți, dar' cu condiție să se introducă și reforma legii electorale. Alții vorbesc de Andrassy, ca prim-ministru.

Dieta. Dieta, cum am vestit, s'a întrunit săptămîna trecută, deputații 'și-au prezentat mandatele, ear' în ședința de Marți s'a constituit, alegîndu-și president, vice-presidenți și ceilalți deregători ai dietei. Cum opoziția unită e în majoritate, de president a fost ales un independist, deputatul Iuliu Iustk, ear' de vice-presidenți Bolgár (disident) și Rakovski (din partidul popular.)

FOITA.

Scăpați prin foc.

Comedie într'un act.
de **Ioachim Pop**, învățător.
(Urmare).

PERSOANELE:

1. Saveta, nevastă.
2. Lazar, soțul ei.
3. Raveca, femeie de sat.
4. Constantin, concepist.
5. Vasile, servitorul lui Lazar.
6. Niculița, copilul de suflet al Ravecii.
7. Gheorghită, trimisul lui Constantin.
8. Leliă, o copilă mică.

(Odaia reprezintă o casă țărănească.)

Scena III.

(Cele de mai nainte, Constantin.)

Constantin: (între) Ah! bună ziua!

Raveca și Saveta: (rid) ha! ha! (fug de șed) Bună ziua!

Saveta: Poftim șezi dle concepist!

Constantin: (șezînd) Paremișe cântați?

Saveta și Raveca: Da, am cântat să ne mai treacă de urît.

Constantin: Nu s'ar putea să mai cântați puțin? Așa glasuri aveți ca de priveghitoare. Aș tot asculta. Cîntarea d-voastră m'a adus în lăuntru, auzîndu-o când treceam pe sub fereastră.

Saveta și Raveca: Mai mult nu putem cînta. Poate vă batjocoriți cu glasul nostru.

Constantin: (se scoală și merge către ele) Ba nu, zău, vă spun că nu, vă rog dar' mai repetați cîntarea. (vrea să puie mîna pe Raveca).

Raveca: (se retrage) Uf! ce vrei dle?

Constantin: Vai spărioasă mai ești! (se întoarce și vrea să puie mîna pe Saveta) Și d-ta ești așa spărioasă?

Saveta: (strigă) Ciii! Da ce-i cu d-ta dcmnule concepist?... ești...

Constantin: Da, sînt... amoretat în d-voastră.

Saveta și Raveca: (rid) Ha! ha! ha! S'ar iubi cu nevestele altora.

Saveta: (la o parte) Ha! ha! ha! Și așa ar face ca ficiorul grofului.

Constantin: Da zău nu mă luați în ris. Eu vă plac.

Saveta și Raveca: Ha! ha! ha! Pe amîndouă.

Saveta: E frumos dacă cineva poate iubi două de odată... ha... ha...

Constantin: Dar' să fiu ori-și-ce de nu (vrea să le îmbrățișeze pe amîndouă) vă iubesc.

Saveta și Raveca: (fug în lături) Uii da... ce-i?...

(bate cineva la ușă)

(Constantin fuge pe fereastră)

Saveta: (serioasă) Vino!

Scena IV.

Saveta. Raveca. Niculița.

Niculița: (între) Bună ziua! Lele Ravecă, m'a mînat badea să vin acasă. (se întoarce și iese).

Raveca: Viu... viu... (cătră Saveta) Rămămas bun! (iese)

Saveta: Cale bună! (merge după ea către ușă).

(Va urma.)

Opoziția unită are o majoritate de peste 60 voturi, ceea-ce s'a văzut la alegerea de president etc. Din 398 de voturi, ce s'au dat, Iustha a primit 230, candidatul liberalilor Tallian 168 de voturi, fiind astfel ales Iustha cu o majoritate de 62 voturi.

În ședința de Mercuri dleta 'și-a amânat ședițele până în 8 Martie c.

Alegerile în România. Alegerile pentru camera României s'au sfârșit. Rezultatul este următorul: Deputați guvernamentali-conservatori au eșit 156, opoziția unită 15. dintre cari 10 liberali și 5 conservatori-juniști. Pentru 11 locuri de deputați vor fi alegeri suplinitoare. Dintre opoziționali au reușit și foștii miniștri E. Costinescu, Ioan I. Brăteanu, N. Filipescu și Al. Marghiloman. Au căzut foștii miniștri P. Carp și Haret etc.

Pentru senat se fac alegerile zilele aceste și se sfârșesc Vineri.

Alegere sângeroasă. Joi, în 16 Febr. c. s'a făcut în Cehul din Selagiu alegerea întregitoare de deputat între naționalistul George Pop de Băsești și guvernamentalul Bornemisza. Alegătorii unguri însă au ata at pe alegătorii români ai lui George Pop, 'i-au rănit pe mai mulți, între cari chiar și pe candidatul de deputat, spărgându-i capul. Alegătorii lui George Pop s'au retras și așa a eșit ca deputat Bornemisza. Alegerea va fi atacată cu recurs.

Marele duce rusesc Sergiu ucis.

Vineri în 17 Februarie c. a fost ucis în Moscva marele duce rusesc Sergiu, unchiul Țarului, cu o bombă de dinamit.

Atentatul.

Marele duce Sergiu mergea Vineri după prânz în trăsura dela muzeul istoric spre casă. Când sosi înaintea palatului de justiție, din o trăsură, în care se aflau doi oameni, au aruncat sub trăsura marelui duce o bombă, care a explodat și a ucis pe ducele. Puterea bombei a fost așa de mare, încât a sdrobotit trăsura și a rupt în bucăți trupul ducelui. Capul 'i-a fost sdrobotit total și creierii s'au împrăștiat pe jos. Cocișul încă a fost greu rănit și a murit pe drum către spital.

Făptuitorul.

Făptuitorul, care a aruncat bomba, este și el rănit și a fost arestat. El nu voiește să-și spuie numele, dar' a declarat, că e un membru al partidului revoluționar. Să zice, că po-litia a aflat, că îl cheamă Gerasinov.

Frică în familia Țarului.

Marele dace a fost osândit la moarte de partidul revoluționar din cauză, că el era cel mai mare contrar al reformelor și avea mare influență asupra Țarului. Osânda 'i-a fost împărtășită în o scrisoare. Uciderea lui Sergiu a produs mare frică în familia Țarului, cu atât mai mult, că partidul revoluționar a osândit la moarte pe mai mulți membri ai familiei, între cari și pe mama Țarului și pe marii duci Alexe și Vladimir, cari nu cutează a se arăta pe uliță.

Pe Țarul 'l-au înștiințat, că deocamdată n'are să se teamă de nimic, dar' dacă și pe mai departe va asculta de cei ce-l încun-joară, va fi și el ucis, ca moșul seu.

Grevele.

Pe când partidul revoluționar lucră cu bombe, muncitorii continuă cu greva, în urma căreia se ivesc tulburări. Numărul greviștilor dela fabricile din Petersburg este de 60 mii. Tulburări s'au ivit și în Caucaz, unde s'au răsculat Gruzii și Armenii.

Ce influință va avea asupra Țarului uciderea lui Sergiu, nu se știe, dar' se zice, că la curtea Țarului tot mai mult câștigă teren împotrivorii reformelor. De aceea nu va fi convocat nici »Zemstvi sobor«.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Zilele trecute în Mangiuria a fost o mișcare vie, lupte și ciocniri, cari sînt prevestitoarele luptei mari, uriașe, ce va urma. Atacurile s'au făcut când de către Ruși, când de către Japonezi, cari se folosesc de tunurile grele aduse dela Port-Arthur. Cu deosebire au fost aprige ciocnirile în aripa stîngă, unde Rușii au adunate mari puteri.

Atacuri.

Mareșalul Oiama telegrafează în Tokio, că Rușii pe întreagă linia de bătaie au puscat asupra trupelor japoneze. În 17 Febr. c. au făcut un atac mai mare, dar' au fost respinși. Sâmbătă au bombardat aprig pozițiile japoneze.

Kuropatkin telegrafează la Petersburg în 20 Febr. c. că atacul japonezilor la Cinheceng ține încă. Rușii au cuprins satul Dapindușan, respingînd pe dușman.

Oiama telegrafează în 21 Febr. c.: Ieri infanteria rusă a atacat localitatea Hangsang. Artileria a bombardat pozițiile dela Papatai.

Luptă mare.

În cartierul general rus, cât și în cel japonez se crede, că în curînd va fi o luptă mare, hotărîtoare, care va avea urmări politice însemnătate.

Știri de pace.

Despre știrile de pace, ce de un timp, încoace se tot ivesc, foile ruse și japoneze scriu, că-s prea timpurii. Unele știri însă vestesc, că la curtea Țarului tot mai mult teren câștigă partidul de pace. Pacea însă probabil va urma numai după lupta hotărîtoare.

O telegramă din S.-Petersburg vestește, că Japonia a statorit condițiile de pace în 5 puncte.

Armatele.

Armatele ruse și japoneze din Mangiuria sînt în total de 700 mii de oameni. Amîndouă au poziții foarte întărite cu șanțuri și valuri de pământ. Kuropatkin se află acum în Fușun.

Pentru catedrală.

»Reuniunea meseriașilor români din Sibiu« a colectat în sinul membrilor săi 129 coroane pentru eatedrală, predând aceasta sumă Esc. Sale Înaltpeasfințitul arhiepiscop și metropolit Ioan pe lângă următoarea frumoasă adresă:

»Esclența Voastră, Înaltpreasfințite Domnule arhiepiscop și metropolit. Prea bunul nostru Patron!

Înfințată și condusă de oameni de ai bisericei și stînd neîncetat sub scutul ei, »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, cea mai veche instituțiune de acest fel la noi, a lucrat

și lucrează cu stăruință la crearea și consolidarea și înflorirea unui stat al meseriașilor noștri cu credință și devotament față de națiune și de biserică.

Acestea și alte asemenea considerante au îndemnat pe harnicul membru al reuniunii noastre, dl Petru Ilieș, măestru compactor, și pe fiul său Scarlat, sodal compactor, cari conduși și de deosebită dragoste către reuniune și către pavăza ei, biserica, se confecționează și se dăruiesc reuniunii, cu scop de sortare între participanții ședinței noastre literare a 12-a din 29 Decembrie 1904, un număr de 160 obiecte de galanterie, tinătoare de meseria lor.

Participanții, norocoși la sortare, au imbiat sumele (în total 129 coroane) cuprinse în sulul din tubul alăturat, confecționat și el de dl Petru Ilieș, și le-au destinat ca o mică picătură fondului măreței catedrale, aceasta operă, ce cu litere de aur e înscrisă în cartea vieții bunilor noștri patroni, I. P. S. Domni arhiepiscopi și metropoliți Andreiu baron de Șaguna și Ioan Meșianu.

Implorînd binecuvîntare arhierască asupra lucrărilor noastre, închinată binelui obștesc, semnăm.

Sibiu, 1 Ianuarie, 1905, cu fiască supunere, comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«: Victor Tordășianu, president, Ștefan Duca, notar ad-hoc.

Sumă prețioasă este aceasta pentru biserica noastră, considerînd nu mărimea ei, ci faptul că e adunată cu acul și cu sula și cu muncă grea, și oferită din simț curat și dragoste către biserică și instituțiunile ei. Cu vine-se deci și recomandabil e, ca și ei să fie considerați și sprijiniți din partea bisericei și instituțiunilor ei, dîndu-li-se preterință, după capacitate și hărnicie, față cu meseriași străini, în casuri de clădiri de biserici și școale, de montări ale acestora și alte lucrări tinătoare de meseria lor. O zicem aceasta, nu cu privire la meseriașii noștri din Sibiu, pe cari Preav. Consistor 'l-a considerat, după putință, la lucrările pentru aranjamentul și ajustarea catedralei, ci pentru cei din alte locuri, de oare-ce ne-a venit la cunoștință că la Seliște, de pildă, ca ocaziunea adaptării școalei, etc. meseriașii români de acolo ar fi fost prete-rați față cu întreprinzătorii străini.

Producțiune teatrală în Bistra.

Între comunele din Munții-Apuseni, comuna Bistra se poate număra între cele mai bine organizate. Bistrenii sînt oameni muncitori, întreprinzători și isteți ear' conducători, la culmea chiemării lor. Și nu există nimic mai frumos decât faptul, că avînd conducători buni cu judecată serioasă și uniți în cugete și simțuri, poporul de rînd se 'i sprijinească și se 'i urmeze în toate planurile lor, căci numai în acest chip se poate o comună bine organiza și progresa în timpurile de acum cât se poate de critice.

Pe lângă alte lucruri bune, Bistrenii noștri s'au îngrijit încă de timpuriu de o »Reuniune română de cîntări și muzică« destul de bine organizată, care face progrese și care se susține din contribuiri benevole ale poporului, precum și din aranjarea de petreceri, ce se fac regulat în fiecare an și cu succes. — Ear' când e vorba de petrecere pentru scop cultural, fiecare poporean e la postul său

și fiecare grăbește după modestele-i puteri a contribui la reușita acelei producțiuni atât moralmente cât și materialmente.

În 12 Februarie st. n. a c. bunii conducători ai „Reuniunii române de cântări și muzică” din Bistra au aranjat o producțiune teatrală predând piesele »Scara mței» și »Harta Răzășul» opere comice de V. Alexandri. Pe 7 ore seara sala cea mare a hotelului era îndesată de lume. Erau mulți, tare mulți din comună și puțin de prin satele vecine, așa încât pot afirma că afară de Câmpănași și câte 2-3 familii din comunele Schodol, Roșia și Certege, alți străini n'au participat, deși producțiunile Bistrenilor în alți ani erau bine cercetate de cei din jur. Probabil, că gerul cumplit ce bântuie acum prin părțile noastre, i-a împedat de a participa ca până acum.

»Scara Mței» și »Harta Răzășul» sunt piese frumoase și greutatea predării constă în aceea că trebuie să ai cântăreți foarte buni; dar' când e vorba de cântăreți apoi în nici o comună de prin Munții Apuseni nu afli ca în comuna Bistra. Am admirat frumoasele voci de tenor a lui George Marc, și I. Marc. Doi tineri din popor cu vocile lor melodioase puternice ne-a pus pe toți în uimire și totodată o indignare a stărnit în noi asupra sorți lor, care a fost atât de mășteră față de ei, încât nu le-a fost dat să cerceteze vre-școală, după care numai cinstite ar fi făcut neamului nostru. Aceștia 2 au avut rolele principale din piese; primul jucând pe »Mărian» grădinarul din »Scara mței» și al doilea pe »Harta Răzășul». Dl I. Goța învățător a jucat rola lui »Bursuflescul». Presentarea pe bină, predarea și mimica a fost cât se poate de corectă așa încât pe toți ne-a mulțumit. Bine și cu înțelepciune și au achitat datorințele tinerii: George Posogan în rola lui Ghiță Făuriu și rola de primar și Ioan Gherea în rola lui Măglin, president.

Rolele de dame, cele principale și totodată mai grele au fost încredințate d-soarei Ana Cadiș, care a fost forța principală la reușita petrecerii. Dăruită fiind dela natură cu o voce frumoasă și melodioasă de sopran a știut să interpreteze cât se poate de corect rolele încredințate, pe »Anica Florineasca» din »Scara Mței» și pe »Tarșita Garofescu» din »Harta Răzășul». Foarte bine a jucat d-soarele Lina Gherea, Lina Șortan și Eva Balea. Nimica n'au întrelăsat din ceea ce a fost de așteptat.

Bine înțeles afară de 2 persoane toți ceilalți diletanți au fost recrutați din poporul de rând, cari nu sunt oameni de carte, dar' pentru aceea și-au împlinit într'un mod destul de frumos datorința lor și pe acest teren.

După teatru — ca de obicei — s'a începutul dansul cu »Țarina» și numai rar se împetria câte cu un joc rotund. — Lumea veseliei e pentru tineret, ear' bătrânii retrași prin cornurile salei și pe la mese admirau viciunea tineretului și reîmprospătau tim-

purile de odinioară. — În cea mai bună liniște și animație a durat petrecerea până dimineața, când ne-am despărțit cu buna impresie și convingerea, că dacă conducătorii unei comune sunt oameni cu încredere și între ei domnește buna înțelegere, multe lucruri bune și frumoase se pot duce îndeplinire în o comună.

Delastraje.

Scrisori pedagogice.

III.

Stimate prietene!

Om de omenie voiește țăranul român să facă din copilul său, pe lângă aceea, că cere dela el să fie un agricultor harnic, truditor, cruțător, cumpătat și cu bună rânduială în economia sa. Prea de multe-ori ni-se dă ocazia să auzim, cum unii țărani accentuează și momentul religios zicând, mai ales despre un prunc rău: »Aș vrea să fac din el om cu frica lui Dumnezeu, de aceea nu-mi place să-l văd ca pe un techerghiu, bătând cele ulițe și crășme noaptea». Sub frica lui Dumnezeu înțelege țăranul totul, căci omul care se teme de Dumnezeu încunjură vrajba și primejdia; el nu alargă pe cărări greșite; el nu-și bate capul, cum se strice altuia, deci el e om de omenie.

Cu drept cuvânt raționează astfel țăranul, căci conform spiritului, ce transpiră din religiunea creștină un om evlavios e și om moral. Religiunea creștină în toate așezămintele și întocmirile sale, instituite în spiritul evanghelic nu poate să fie altcum decât morală. Și dacă în cursul evoluției istorice, ba până și în timpurile noastre, observăm cum fețe bisericesti, se abat dela linia de conduită, desemnată de însuși Mântuitorul nostru Isus Christos, asta denotă numai slăbiciunea omenească și greutatea de-a te ști smulge din cătușele egoismului și sensualismului nostru omnesc. Vai cât de greu este a te ști emancipa de poftele omenești și a te ști avânta la sferele cerești.

Nu o pot aceasta oamenii cu cultură superioară de multe-ori cu toate silințele ce-și dau, căci ispitele vremilor mari și nenumărate sunt. Când ar fi acestea așa ușor, atunci nu ne-ar fi trebuit veacuri de-arindul să ne sbuciumăm pentru a ne câștiga și noi ca popor oare-cari drepturi în această țeară, pe care am moștenit-o dela moșii și strămoșii nostri și a cărui pământ udat a fost de nenumărate ori cu șiroaie de sânge românesc.

Durere, că și azi mai sunt mulți cari pentru un blid de linte își vând neamul. Ei pentru o biată plăcere de un ceas își vând dreptul lor cel scump străinului și uită a-și aduce aminte de zicala românească. »Neamul tău te du e la răpă, dar' nu te țipă!». Ori-cum fi Românul tot e mai bun, decât un străin. Nu vedem oare, cum țin Sașii și Ungurii la olaltă. Ei nu ți-or da votul la un Român, mai bine se plesnesc. De ce nu o face și Românul, că doară și el are glagorie în eapul său și și el are inimă? Nu vede el relele, cari vin cu ridicata asupra capului său și tot nu se cumintește? Au doară nu s'a saturat de întunerecul și muncile în care zace de veacuri? Credem că da! Și dacă da, atunci, tu omule, Române, deșteaptă-te și zărește soarele lucitor, ca la a lui rază să te încălzești și să te veselești!

Dr. Petru Span.

Din Gherla.

— Petrecerea învăț. gr-cat. din jurul Gherlei. —
9 Febr. 1905.

Duminecă în 5 Februarie a. c. am avut norocul de a lua parte la o frumoasă petrecere, arangiată de membrii reuniunii învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei.

Nu fusesem în Gherla nici-când și din curiozitate m'am dus, ca să ved, ca să mă conving că cum stau trebile prin acest centru, care ar trebui să fie al doilea Blaj.

Am fost, am văzut și m'am convins! Că ce am văzut și despre ce m'am convins, îmi rezerv dreptul a vă comunica în un raport mai lung.

Seara am fost la petrecere care începându-se la 8 ore, a durat până în zorile dimineții. Fără a esagera pot să zic, că petrecerea a succed peste ori-și-ce așteptare, fiind lume multă chiar și din depărtări mari. De una m'am convins, că Gherla este un centru, unde petrecerile întotdeauna ar succede, fiind jurul bogat în inteligență.

În pauză tineri pedagogi dela preparandia noastră românească, ne au înveselit și ne-au încălzit inimile prin executarea jocurilor »Călușeriul», »Batuta» și »Romanul».

Jocurile au succed peste așteptare, ce numai spre laudă le poate servi tinerilor pedagogi, cari toate momentele libere și le-au jertfit pentru a cauza publicului participant o deosebită plăcere. Vrednic de laudă e și dl Petru Moldovan, care a avut bună voință ai instrua, fiindu-le totodată și ca vătav

În decursul pauzei pe lângă întinările românești a muzicii sau ridicat mai multe toast, și anume dl Ioan Imbuzan, toastează pentru oaspeți; dl Teodor A. Bogdan, inv. în Bistrița exprimându-și bucuria și admirația pentru reușita petrecerii, ridică pocul pentru aranjieri. Dl Ioan Boieriu, inv. pentru învățătorii tineri, ear' la urmă la instanța publicului dl Bogdan toastează pentru dame, și totodată își exprimă omagiile față de direcțiunea preparandială din loc, care a avut bunătatea a permite tinerilor pedagogi a juca frumoasele jocuri națională.

După aceea s'a continuat jocul.

La casă au încurs 250 cor. 80 bani, din acestea s'au spesat 140 cor. ear' restul se va împărți o parte bibliotecii Reuniunii învățătorilor și o parte pentru procurarea de vestimente pentru pruncii săraci dela școala gr-cat. din loc.

Suprasolviri au încurs dela d-nii: Ioan Hossu proprietar 8 cor., Andrei Todoran, librar, 8 cor., M. Susa 4 cor., Alex. Leményi, protopop, 3 cor.; Todorfi Lucaci, primar orășenesc, 2 cor. Nagy Lajos, protojude, 2 cor., Martin Câmpean, 2 cor., Heșfelean Alex. 1 cor., d-soara Lucreția Imbuzan, 1 cor. și d-na Guț 40 bani.

Numai înainte dragi învățători, căci începutul a succed, ce numai spre încurajare vă poate servi!

— tab. —

PARTEA ECONOMICĂ.

Industrie de casă pentru bărbați.

(Urmare și fine.)

Nu putem trece cu vederea la locul acesta, ca se nu amintim o altă pornire, care în timpul din urmă s'a lăsat foarte tare între o parte din economii nostri. E vorba de aceea pornire, că mulți ar vrea ca se și facă copii lor tot numai »domni«, îndată ce știu băl-băl ceva carte, fără a se informa dela cei competenți, că oare aceia au talentul de lipsă pentru învățatură.

Ca să văză și economii nostri, cum ar trebui să urmeze în privința industriei de casă, lăsăm să urmeze aci istorioara unui om sărac, după un scriitor vestit cu numele Zschocke, care este următoarea:

— »Un bătrân cu numele Toma a fost cerșitor, de oare-ce pe timpul serviciului militar și a pierdut piciorul drept. Cu câțiva ani înainte de aceasta cerșea din sat în sat, ear' acum e om avut și duce o viață liniștită.

«In o zi de vară, bătrânul Toma era la câmp, unde și împărțea pâinea cerșită între copii sei. — »Copiilor! grăi el între acestea, — voi sunteți acum mari, puteți să vă câștigați pâinea de toate zilele, numai să nu cerșiți, pentru-că pâinea cerșită e pâine amară. Tu Petre ești acum de 14 ani, ai ochi buni, cautăți dar' ceva de lucru. Tu Gheorghe ești tare și vâinos, mergi și-ți câștigă și tu ceva. Tu Stefane ce e drept, ești numai de 11 ani, însă ai picioare bune și poți să-ți câștigi și tu pâinea de toate zilele.

»La aceasta grăiră cu uimire toți trei: — »Ce cugeți, dulce părinte, unde și cum se ne câștigăm noi pâinea de toate zilele fără cerșire?« — Bătrânul le răspunde: »Adevărat, că noi nu avem nici casă, nici moșie, nici grădină, nici păduri; însă vedeți câte lucruri se află prin câmpuri, păduri ș. a. cari nu-s proprietatea nimănui și nimănui nu-i trebuesc. Din acelea puteți face bani. Aceasta o știu foarte puțini oameni, însă eu vă voi învăța la toate. Dar

vă fac atenți, că banii câștigați se nu-i cheltuiți pe beutură, sau alte nimicuri, ci se-i păstrați cu înțelepciune. Destul dacă la început veți câștiga atâta, cu cât se puteți trăi și pe lângă aceea se puneți câte 2 groșițe (18 bani) deoparte în toată ziua. Astfel veți câștiga fiecare pe an câte 28 cor. Cât puteți să câștigați așa în decurs de 10 ani, poate să socotească fiecare din voi.

După acestea a condus bătrânul Toma pe cei trei fii ai săi la câmp, de aci prin sate și la oraș. Pe cale a cules cu ei tot felul de oase și coarne aruncate. Acestea le au vândut apoi la strigari, cari știu pregătii din ele tot felul de unelte deosebite.

Au adunat toate bucățile de glajă, pe cari le-au vândut apoi glăjarului. Vara au cules poame din pădure, fragi, smeură și tot felul de ierburi vindecătoare. Au mai cules pîr de vite, lână, ce rămâne acățată pe spini, și după-ce au adunat o cantitate mai mare, au mers la oraș și le-au vândut. Au mai adunat cenușă, pe care au vândut o săpunarului, sdrențe, pe cari le-au vândut Jidanului, cu un cuvânt nimic nu le-au scăpat din vedere, ci au mai cules chiar și penele pierdute de gălște, precum și toate obiectele, din cari au cugetat, că pot să câștige câțiva bani. Toate acestea s'au adunat pe încetul, însă cu timpul — totuși s'au adunat.

Mai bine le mergea însă toamna. Atunci, culegeau tot felul de poame pădurețe, din cari găteau must și oțet, culegeau măceșe, pe cari le vindeau apotecarului, după-aceia tot felul de semințe. Ei mai culegeau și căstanele sălbătice. Acestea le măcinau și făina bună de cleiu o vindeau măsurilor și legătorilor de cărți. Dacă n'au avut alt lucru, după timpul ploios au cules tot felul de bureți buni de mâncat, pe cari i-au vândut, sau mușchi din pădure; pe cari i-au curățit și uscat, și astfel i-au vândut neguțătorilor. Iarna făceau mături, împleteau coșerci de nuiel și scaune de paie. La toate acestea i-a învățat bătrânul Toma.

Destul atâta, că căsuța bătrânului Toma nu peste mult a sămănat cu o oficină (boltă), unde putea să afle omul

tot felul de lucruri de vânzare. Cu cumpărătorii erau cunoscuți, — știau că fiecare, de ce are lipsă. Pe lângă aceasta copii încă din zi în zi erau tot mai îndemânatici.

După decurgerea unui an a socotit bătrânul suma adunată de fiecare copil. Din aceasta socoteală a aflat, că copii au adunat mai mult decât 2 groșițe pe zi, pentru-că în ziua de socoteală a aflat în punga unui băiat 59 coroane 16 bani, în alta 68 coroane 10 bani, ear' în a treia 70 cor. 74 bani.

Bătrânul Toma în ziua a doua a și dat banii în camătă cu 6%. Copii se bucurau foarte, de oare-ce ei nu mai văzuseră nici-odată o grămadă așa mare de bani. Ce e drept au trăit simplu, însă pâinea câștigată cu sudoarea și osteneala lor proprie le-a căzut bine.

În anul următor le-a mers și mai bine, de oare-ce copii au rămas tot așa de de sirguincioși. Bătrânul Toma nu a mai cerșit, ci a șezut acasă și a vândut, pentru-că el știa mai bine, cine de ce are lipsă. După patru ani aveau depuși la neguțător chiar 1200 coroane.

Intr'acestea copii au crescut și s'au făcut feciori. Acum însă s'a iscat între ei și ceartă continuă. Câte-odată cutarele lucra foarte puțin, altul vindea prea ieftin, al treilea mai bea câte odată câte un pahar de vin mai mult, ear' acestea dădeau cauză la ceartă neîntreruptă.

Fiindcă bătrânul Toma nu putea să sufere cearta și neînțelegerile acestea, le grăi copiilor astfel: »Copiilor! am hotărât să vă dau fiecare dintre voi câte 200 coroane și fiindcă nu puteți încăpea laolaltă, mergeți în lumea largă și lucrați fiecare pe seama voastră. Ceialalți bani rămân și de aci înainte la neguțător, pentru-că în cas de lipsă se avem la ce ne întinde; până atunci însă camăta se va adăuga la capital.

Atunci copii strinseră mâna bătrânului și grăiră astfel: »Dumnezeu cu tine tată«. — Petru a plecat cătră răsărit, Gheorghe cătră apus, ear' Stefan cătră mează zi...

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Năcazul Țiganului.

— Anecdota. —

— »Ce ești supărat Țigane?
— Cum n'oiu fi c'o vint jucutu
Și 'mi-o biciulit prin casă
Tot ce-aveam, pân' și pătuțu.

Și purcelu și cățalu
Și iepșoara din poiată,
Și mătucii de prin casă
Și cățeaua de sub vatră.

— »Dar' nevasta, mei Țigane
Spune-mi nu ție luat?
»Nu zău, deși rău îmi pare
C'o lăsam la licitat!«

Teodor A. Bogdan.
Inv. în Bietrița.

Țiganul în mănăstire.

— Anecdota. —

Un țigan mergând odată
La o sfântă mănăstire
Intr'o zi de sârbătoare,
Doară la Sfântă-Mărie

Dă de veste că creștinii
Crucile le sărutau,
Și ca dreaptă pocăință
Câte un crețar puneau,

Intrebând apoi de unul,
Că ai cui or fi crețarii,
Creștinu îi răspunde îndată:
»Ca să se mbrace sârmanii«

— Dacă-i chiar așa vecine
Apoi și eu mă pot duce,
Și luând căciula 'n mână
Merge repede la cruce,
Și fără să-și facă cruce
Și să bată la mătânii,
Ori să facă închinăciune,
Pune mâna pe toți banii

Și să duce, dar' preoții
Dând de veste, 'mi-l opresc
Și scuipându-l tot în față
Drept de Iudă 'mi-l numesc.

Și scăpând de acolo în fugă
Cu crețarii în buzunar
Incepu să strige ntruna
Zo nu-s Iuda, nici tâlhar

Că-s sârman ca toți sârmanii
Cu caputul sfîrticat,
Și dac'am luat crețarii
De-un creștin am ascultat.

Lupii Țiganului.

Un Țigan se lăuda odată că s'a întâlnit zece lupi noaptea în pădure. Chiar trecea un Român pe acolo și auzind pe Țigan cum spunea minciuni îi zise: Mei Țigane or fi fost numai nouă. Apoi bine Românică, când sunt nouă, urlă? Da cum se nu urlă. Apoi atunci or fi fost nouă! Mei danciule or fi fost numai opt zise Românul. Opt? Da umblă lupii noap-

E de pisos, credem, se mai spunem, căci când s'au reîntors, toți s'au reîntors oameni bogați și au aflat pe tatăl lor în viață, care se susținea din camăta banilor rămași, ba și aceea a mai crescut, încât, când i-au scos dela neguțetor a fost o sumă de 2000 cor.

— In privința industriei de casă, economii nostri ar mai putea lua pildă chiar și dela soțiile lor, cari, deși cât li vara de lungă trebuie să lucre în câmp alături de ei, ba une-ori poate chiar și mai mult: la sapă, la secere la fân, la otavă, la culesul cucuruzului și altele, — totuși îndată ce vine toamna și iarna cu nopțile cele lungi, se apucă de torsul lânii, al cânepii și al inului, din cari pregătesc vestmintele de lipsă pentru toți căsenii, ba une-ori chiar și de vânzare.

Se urmărim deși și noi pe unde cer interesele și ne ieartă și împrejurarile pilda soțiilor noastre și alte sfaturi bune și la sfârșitul anului vom vedea, că și pe calea aceasta o să mai câștigăm câte ceva, pentru a întâmpina unele cheltuieli mai mărunte, cari se recer zilnic în economia casnică.

Ioan Georgescu.

„Cum și cu ce se ne nutrim“?

— Sfaturi igienice —

disertație citită în o adunare generală a despărțământului Cohalm al „Asociațiunii“,

de George Malcan, învățător.

(Urmare.)

Vorbind în numărul trecut despre rachiu, am zis, că el e născocit de dracul. Iată istoria rachiuului sau a vinarsului:

»Bunul Dumnezeu a făcut pe om ca să stapânească cele create de dânsul, cu un cuvânt să-i fie înlocuitor pe pământ. Omul avea minte bună și nu făcea nimic rău, asculta poruncile lui Dumnezeu, cerceta biserica și trăia liniștit și în toate îndestulat.

Aghiuță, adică cum îi mai zice dracu, diavolul, satana, ori ucigă crucea, cum vă place să-l numiți, să uita cam cu ochi răi la traiul fericit ce ducea omul și-și puse de gând să îl strice. Cercat-a prin tel și fel de mijloace să-l amăgească a nu mai asculta poruncile Dumnezeiești, dar' în zădar, omul avea minte bună. Dela o vreme pricepu aghiuță

că până va fi mintea omului bună. el nu va avea nici un spor, cu toate mijloacele lui. A început a se gândi acum, cum ar putea strica și turbura mintea omului. Să se apropie de om nu putea, dar' a suflat minte rea, drăcească în mustul tuturor poamelor, și bucatelor, cu cari se nutreau oamenii, și apoi a îndemnat pe om să stoarcă mustul din poame și bucate, să-l fiearbă ca să se întărească și să facă astfel o beaură bună.

Oamenii au ascultat taptul drăcesc, neștiind că unde duce, căci dracul venise la ei în chip de om; ba ei se mai cugetau și la aceea, că nu poate să fie stricăcioasă beaură de oare-ce e făcută tot numai din poamele și bucatele cu cari se nutreau și până atunci. Astfel au început a bea și plăcându-le o au beut mereu ca apa, dar' îndată a început a li-se întuneca mintea Dumnezeiască și a prinde putere cea drăcească îndemnându-i la tot felul de păcate. Fii începură a cârți asupra părinților, frații a se bate și a se ucide între sine, neamurile a se scula unele asupra altora și a se stârpi, pământul acum li-se părea prea strîmt și hrana prea puțină și de aceea căutau a o lua unul de altul; mai pe urmă nici nu le era de ajuns stăpânirea pământului și ale vietăților de pe el și începură a se supune și a se robi uni pe alții. Pe scurt, îndată după-ce beaură, se cunoscă că între oameni nu mai domnește mintea Dumnezeiască, ci mai mult cea drăcească.

Aceasta beaură făcută din mustul poamelor și scmințelor pentru-că venea dela draci și ca să nu se nu se peardă nici pomenirea lor, a voit ucigă crucea se o numească »adrachiu«, și »drăchie« dar' cel mai înțelept dintre ei le-a zis: nu-i bine să o numim noi așa, că atunci oamenii s'ar pricepe că-i dela noi și nu vor vrea s'o primească și s'o bea ci să-i punem alt nume, care se nu dea numele nostru pe față, ci numai să-l ascundă: Eu dară așa cred, că în loc de drachiu și drăchie precum ziceți voi, s'o numim numai »rachiu« și »rachie«. Bine, foarte bine strigară mai toți, numai unii din ei mai ales aceia, cari țineau mai cumplit ca să nu li-se peardă nici pomenirea descoperirii lor, ziceau că s'o numească »puică« ear' alții cei-ce purtau boalele printre oameni mai cu seamă holera, stăruiau s'o numească »holercă«. După multe certe între ei, că între dracii nici un lucru nu se face fără ceartă, au hotărât ca s'o numească, cu toate acestea nume, ba chiar și cu alte dacă i-ar plăcea cuiva.

Vedeți, pentru-ce trebuie să ne ferim de butura, numită rachiu! De cumva al, sau poți să-i procuri rachiu aievea curat, să bei de așa, că nici cât e negru sub unghie să nu-ți poată strica ceva — Măsura rachiuului la beut pentru odată e un pahăruș cel mult, înainte de masă.

Cel-ce nu poate să mănânce fără rachiu, acela fără doctor să știe că nu e sănătos.

(Va urma.)

Animalele din America-sudică.

(Urmare și fine.)

Noaptea earăș este grea pentru animalele de pe șesurile Americii de amiază. Nopțile sînt recoroase. Aceasta este o dumnezească întocmire a naturii, că sub tropă noaptea este rece, adese-ori friguroasă, un contrast uimitor pentru noi, cari avem vara nopți calde. Dar' bieții cai și celelalte vite nu se pot odihni nici peste noapte, căci se trezesc toate insectele înțepătoare, toate muștele, dar' mai ales uriașii lilieci, cari se apropie de animale pe când dorm și le sug sângele asemenea strigoilor, ori se înfig cu putere pe spinare și le produc rane cu puroaie, în care apoi se sălășluiesc nenumărate muște de cal și un fel de tăuni mari. Astfel pe vremea, când arșița soarelui ascunde apele în pământ, acest soi de viață plină de chinuri o duc biete animale.

Când după atâta văpaie de arșiță, încep în urmă ploile, tot cuprinsul șesurilor se schimbă. Încă nu plouă, dar' albastrul întunecat al cerului, celui până acum necunosător de nori, se face tot mai deschis, stelele nu se văd așa de limpede noaptea, căci le acopere un văl subțire de ceață. Și ca un munte plutitor așa se ivește câte un nor singuratic la miazăzi și se ridică pe orizont drept în sus. Tot mai mult abur se întinde cu încetul în chip de neguri prin aer, și după vre-o câteva zile de pregătiri în felul acesta, un tunet de departe aduce bucuria și vestește ploaia cea înviorătoare.

Abia a căzut ploaia și a udat puțin pământul, și ca prin minune răsare pretutindeni iarbă deasă și înaltă, par'că tot așa a fost de când lumea. Toate plantele acelea minunate și de mii și mii de neamuri, cum nu ne putem noi face ideie, cresc și înfloresc și umplu vîșdudul de mirosuri plăcute și de o negrită frumusețe, caii și vitele pasc acum în tihnă, și pretutindeni e veselie. Dar' acum vine altă

tea câte opt? Umblă da! Apoi opt au fost dar'. Românul rise și zise eară. Măi cioroiule or fi fost numai șapte! Da când sînt șapte fug prin pădure? Firește că fug! Ai, atunci să știi c'au fost șapte! Ori or fi fost numai șese, măi Țigane? Dară șese? Că lupii nu umblă căpe șese la un loc! Ba umblă cum se nu? Noa atunci poate să fi fost și șese! Dar' n'au fost cinci măi cioară? Ean' adu-ți aminte! Nu se poate! Când sînt cinci le scilesc ochii? Scilesc dar'! Apoi or fi fost atunci și cinci! Dar' patru nu se poate? Ia spune Romano, când sînt patru cu păreche sînt? Negreșit că-s cu păreche! Ei apoi și ăia au fost cu păreche! Dar' patru o fost! Dar' dacă au fost numai trei? Trei? Da să gălesc și câte trei lupi? Cum se nu! Apoi de bună seama au fost trei!

Au fost numai doi Țigane! Ia ba doi! Adece stai puțin! Când sînt doi se rânjesc la om? Apoi cum? Atunci să știi că ziseși bine! Doi au fost! A fi fost numai unul Țigane. Ei par'că unul când e fuge de om! Fuge, cum se nu! Atunci să știi că unul

a fost. Ba o fi fost numai vîntul măi dancule! D'apoi vîntul mișcă frunzele? Le mișcă dar'! Apoi dar' știi ce? A fost numai vîntul Românică, mîncateas — zise Țiganul scărpinându-se după ureche.

I. Ivan.

Măruntișuri.

Drac împelițat. Cum te cheamă, măi copile?

- Ioan.
- Da pe tatăl tău cum îl cheamă?
- Vîrtolomeiu.
- Da pe mamă-ta?
- Nu știu.
- Dar' cum îi zice tatăl-tău?
- Drac împelițat!

Numai un ceas. Mulți oameni fură ziulica întreagă, eu am furat numai un „ceas“ și m'au băgat în temniță.

Poesii populare.

Din Uifalău.

Culese de George Volebună.

Frunză verde lemn uscat
Așa nu am apucat
Să ved fetele la noi
Cu haine ca la grofoi,
Imbrăcate cu mătășă
Și mălaiu nu au pe masă,
La grumazi barșon și ținte
Nu pot umbla de flămînde,
Cu cămașă de mașină
Nu-i făcută de-a ei mână,
Mai bine i-s'ar ședea
Să o fi țesută ea.
Hainele toate-s din șatră
Mălaiul din sac se găta,
Șurțu 'mpănat cu mătășă
Sărăcia-i după masă,
Frunză verde de sasău
Pe la noi prin Uifalău
Fata care-i mai săracă
Mai frumos este gătată
Ca cea cu boli 'n poiată.

primejdie, aguarii de prin păduri scoboară pe șesuri și se asund prin iarba, ce crește înaltă cât omul. Din veghiata sa ascunzătoare el pândeste și când trece pe-acolo animalul, deodată vezi iaguarul, cel cu blana frumos împetrișată, cum sare ca o pisică în spatele pradei.

Câte odată pe malurile mlaștinilor, vezi o curioasă întâmplare. Nămolul nemișcat începe deodată ca îndrăcit să se miște de sine-și, întâiu aici, apoi mai în olo, și-apoi începe să se ridice, și cu un vuet asurzitor, cât al vulcanilor care arună nămol, pământul scormonit sare în toate părțile în aer. Cine e pe mal atunci și vede și știe ce este, o rupe la fugă nebună, căci câte un crocodil cu solzi, ori un șarpe uriaș, iese flămând din culcușul seu, deșteptat de ploi din somnul său letargic.

De multă ploaie încep acum să crească riurile, cari mărginesc șesurile la meazăzi, și se umflă și se revarsă cu atâta furie și cu atâta apă, în at cea mai mare parte a șesurilor devine o mare fără stîrșit. Și aceeași natură, care în prima parte a anului a lăsat animalele să piară de sete pe câmpul numai pulbere, le silește acum să trăească ca broaște. Iepele se retrag cu mînzii lor, în cete cu miile pe locuri mai înălțate, cari stau ca niște insule în mijlocul apei. Dar' zi cu zi se îngustă locul uscat, și neavînd pășune, vezi biețele animale înotînd îndesuite unul într'altul cu ceasurile, cai și boi și vaci și catări și rățaceșc prin potopul de apă, hrînindu-se ca vai de ele cu burueni de apă, cari se ridică peste suprafața apei. Mînzii se îneacă cu zecile de mii, în îndesueală se îneacă și animale mari. Pe multe le prind crocodilii, le strivesc cu țepoasa lor coadă și le înghit. De nenumerate ori vezi cai și boi cari, scăpați de găteliul acestei uriașe și mușcătoare șopârle, poartă pe șolduri rane adânci de pe urma colților crocodililor.

Dar' nu numai crocodilii și jaguarii ucid caii, ci și unii pești. Mlaștinile în multe locuri sînt pline de somni electrice, de câte 2 metri lungime, cari pot după voie să lase puterea lor omorîtoare din ori-care parte a corpului. Ei sînt destul de tari, ca să ucidă și pe cel mai mare animal, când pot să-și desearce cu prisosință puterea lor electrică. Ei pot primejdia chiar și pe un om care, stînd pe mal, atinge cu undița pe vr'un somn, căci prin umeda stoaară se duce sguduirea electrică până în mîna și astfel iese foc din sânul apei. Am văzut cum prind Indianii acești pești: Go-

nesc catări și cai într'o mlaștină pe care o înconjoară oamenii, ca să nu-i lase să iasă. Neobicinuitul sgomot întărită la luptă pe acești pești bătaioși, ies la suprafață, și-i vezi înotînd ca șerpii încolo și încoace furioși și, apoi, mișelește, se îndesuesc pe sub burțile cailor. Bieții cai cad trăsniți de puterea descărcăturii, și neștiind ce-i, se sbat, se sperie, sar storînd și cu coamele sburlite, cu spaima morții în ochii scînteietori și dau să fugă de furioasa furtună. Dar' Indianii îi silesc cu prăjini ascuțite să stea în mijlocul bălții. Cu încetul se potolește lupta, căci peștii obosesc și, asemeni norilor cari și-au descărcat electricitatea, se împrăștie prin apă. Ei au nevoie de odihnă îndelungată și de mîncare până să adune earăși puterea electrică, pe care au risipit-o. Tot mai rare și mai slabe sînt loviturile lor și în urmă încetează. Acum, ne mai avînd arme, devin fricoși, se înspăimîntă de tropotul cailor, și se dau spre mal, unde-i prind cu înlesnire Indianii cu niște harpune și-i scot pe uscat. Aceasta e minunata luptă a cailor cu peștii.

»Albina«.

G. Coșbuo.

SFATURI.

Vreți, să curățiți, să cerniți ori să văpsiți scîndurile și parchetele cu cari v'ați podinit odaile? Pentru a le curăți de murdărie, frecați-le cu apă groasă în care ați opărit coaja de stejar (care se folosește și la tăbăcitură peilor). În urmă clătiți le cu apă, ear' de au fost cumva și cernite, frecați-le și cu peria, după-ce odată s'au fost spălat cu coajă și s'au uscat.

Pentru cernitul scîndurilor, ori parchetelor se topește la foc 125 grame săpun alb în 5 litre de apă și 1/2 chlgr. ceară galbină tăiată bucățele, adăugăm când s'a muiat de ja vsea 60 grame. Carbonat de potașă — cât timp stă pe foc se amestecă mereu, asemenea și luându-se jos până se răcește căci altcum materiile nu se împreună. Materia aceasta se tinde apoi pe jos la locul destinat în pătură subțire și trecînd vre o 24 ceasuri se freacă bărbătește cu o perie aspră și lată. Cu materia pregătită din cât se spune aci, poți cerni o odaie de 7—8 pași lungă și vre o 6 lată

Pentru a da podinilor (padimentului) ori parchetelor culoarea stejărilor se topește în oală de pământ 1250 grame ceară galbină, când aceasta e topită se mai pune pe încet tot câte puțină și în urmă cam 4 litre apă caldă lăsându-se să fiarbă în cote pe foc. În aceasta materie se pune pe când fierbe, materia dobîndită prin amestecarea în puțină apă a 25 grame »pământ de cassel«, mestecat bine; mai lăsăm se fiarbă vre o câteva minute fără a se umfla, însă, și apoi o lăsăm dela foc mestecându-o bine până se răcește, când apoi cu o pensulă (mătăuz) o punem pe podine urmînd cum s'a mai spus.

Pentru a da o culoare galbină frumoasă, ferbăm amestecînd la un loc 2 1/2 litri apă cu 1/2 chlgr. ceară și 250 grame potașă; ferbînd se ia dela foc și se mestecă bărbătește, până se răcește. Adăugăm apoi 40 grame »rocon«, muiat mai întâiu în apă și mestecînd bine se urmează cum s'a mai spus.

De a-ți văpsit cumva scîndurile prea închise cu vre o culoare tot cu coajă de stejar spălându le, se deschide culoarea.

AVISURI.

Biblioteca »Foil Poporului«.

Din Biblioteca »Foil Poporului«, redactată anume pentru țeranul român, cu cuprins variat și interesant și cu preț foarte ieftin, au apărut până acum 4 broșuri, anume:

Nr. 1 »Nichita Balica« povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Nr. 2 »Doine și strigături, de Nic. Regman.

Nr. 3 Povești: »Găsitul« »Punga cu noroc« etc.

Nr. 4 »Pomăritul«, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca. inv.

Fiecare nr. costă 20 bani; toți 4 nr.ii 80 bani și 10 bani porto (45 cr.)

Biblioteca se continuă. Nr. 5 și 6 sînt în pregătire.

Ilustrațiuni. Avîsăm onoratele redacțiuni ale ziarelor noastre, că clișeurile ilustrațiilor ce apar în »Foaia Poporului« sînt proprietatea noastră și îndată după apariție le vindem cu un preț foarte ieftin. Cel interesat să bînevoiească a se adresa la redacție.

Pentru abonații nostri din America. Iubiții nostri abonați din America, pentru a încunfura ori-ce confuzie, sînt rugați a trimite banii de abonament sau ori ce alți bani, d. e. pentru comande de cărți etc. în plic (cuvertă), adresată de-a dreptul redacției »Foil Poporului«. Pe plic să arată că scrisoarea cuprinde banii și câți și în scrisoare să scrie adresa și comanda. În chipul acesta putem să îndeplinim numai decît comanda. Modul de a trimite banii prin mijlocirea bancarilor și băncilor, dă prilej la multe confuzii, la cari noi nu sîntem de vină. Rugăm deci iubiiții nostri compatrioți din America, a da ascultare acestor rugări a noastre, în interesul lor propriu.

Frunză verde de Sasău
Fetele din Uifalău,
Merg la moară-n Aștileu
Nu merg pentru măcinat
Că merg pentru sărutat.

Du-mă Doamne și mă pune
Undei vinarsul de prune
Și cărcimarul dus în lume,
Du-mă doamne și mă lasă
Unde-i vinarsul pe masă
Și cărcimarul dus de-acasă

Din Beșineu.

Culese de Constantin Pasou, june:
Frunză verde dintr'un teiu
Mult leam spus ochilor mei
Să nu fie lăcomoși
Eu le-am spus, ei nu m'ascultă
Tot după frumos se uită.

Măi badișo, strugur bun
Te-ași rupe și nu mă 'ndur,
Te-aș lăsa și te-i usca,
Și te-o rupe vîruța.

Care o fetit cu maica
Și fetește și cu mine
Mîncă-uar mare rușine.
Văruță prietină-aleasă
De-al meu badișor te lasă
De-aș zăcea pe pat o lună
Când mă scol 'ți-l iau din mîna,
De-aș zăcea pe pat doi ani
Când mă scol atunci nu-l ai.
Busuioc de sub părete
Mult se muștră două fete,
Frunză verde de bujor
Să muștră pentru un fecior
Cea găzdacă zice-așa:
Pe min' badea m'a lua
Că mie tata 'mi-a dat
Un pluguț cu șese boi
Și-o turmă mare de oi.
Cea săracă zice-așa:
Pe min' badea m'a lua,
Nu dă badea ochii mei
Pentru șese boi ai tăi,
Nu-mi dă ochii și gura
Pentru toată zestrea ta.

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Nouăle banenote de zece coroane s'au pus în circulație cu ziua de 25 Febr. c. Bancnotele de zece coroane de acum vor mai avea valoare până în 28 Febr. 1907.

Numărul animalelor de casă. După conscripția an iralelor de casă din Ungaria, făcută la porunca ministrului Tallian, în anul 1904, au fost în Ungaria: 5,678.762 de capete de boi, vaci, bivoli, tauri și viței; 1,892.707 de cai; 14.731 de măgari; 739 de catări; 4,275.210 porci; 6,843.064 de oi; și 206.449 de capre.

Schimbare de tîrg. În Vaidahaza (comit. Solnok-Dobâca) tîrgul de țeară, care se ținea primăvara în 20 și 21 Martie și toamna în 19 și 20 Septembrie, de aci înainte se va ținea în 21 și 22 Martie și în 20 și 21 Septembrie, în fiecare an.

Boală de porc. În Cluj s'a ivit boală între porci și în urma acesteia s'au oprit tîrgurile de porci.

Dare de seamă și mulțumită publică.**Din Luța.**

În urma apelului adresat credincioșilor noștri duși la America Dănilă Breazu și Mateiu Bodirnea în anul 1903, au colectat pentru repararea bisericii din Luța dela următorii:

Dănilă Breazu, 5 taleri; Leonte Stan, 2 taleri; Mateiu Bodirnea, 1 taler, toți din Luța, Nicolae Boeriu, 1 taler; Mateiu Hoza, Miron Grama, Ioan Copacea câte 50 cenți; Ioan Ludu, George Bursan, Vasile Bursan, Vicente Bursan, Moise Bursan, Demian Ciocădea, Ioan N. Jiga, George N. Jiga, Nicolae Copacea, Iosif Boicriu George G. Jiga, Moise Bursan, N. Stroe, V. Trimbiș, P. Cazan, câte 25 cenți; Haralampie Bandrea, 5 cenți; toți din Beclean, Iacob Nistor, Mihail Dobrilă, Alexe Coman, Ioan Stoicuțu, Iosif Braniște, Dragomir Strucir, Mihail Puțian, Nistor Potor, George Frățilă, Ioan Frățilă, Ioan Fleșeriu, Ioniță Serbu, Alexandru Bandea, Pavel Brumbea, Miron Vije, Ioan Dateș, Dumitru Bursan, Nicolae Jiga, Ioan Borcea, George Vlad, Nicolae Bogdan, Ioan Soria, Petru Tutoiu, Nistor Rusu, Ioan Pascu, Andreiu Momaran, Nicolae Hobean, Ioan Manta, Elisabeta Urdea, Zaharie Mânzariu, Ana Mânzariu, Ioan Manta, Petru Bogdan, George Gyamen, George Gridan, Pavel Handa, Dum. Handa, Ioan Ganea, câte 25 cenți; Ioan Șoneriu, Amvrosie Băluțu, Vasile Suciu, Ioan Comsa, Ioan Pânzariu, Filimon Bursan, Simion Vasii, câte 20 cenți; George Ursu, Nicolae Purdu, Isaia Opișor, Ioan Morariu, Petru Roșca, Ioan Bucurenciu, Ioan Nan, Eftimie Dateș, Gerasim Grama, Toader Gindea, Simion Giurgiu, Ioan Stânguț, George Soria, Ioan Lazar, Petru Comsa, Nicolae Comsa, Nicolae Comsa, Samoilă Armean, Dumitru Baciu, Ilie Manta, Dumitru Manta, câte 15 cenți; Ioan Boieriu, 12 cenți; George Tărcilă, 11 cenți; Iacob Nathan, Ioan Purdu, Simion Tudor, Simion Opișor, I. Opișor, Ioan Bucsa, Teodosie Ionuțiu, T. Achim, N. Vasu, George Boier, Nechifor Glajariu, Savu Petri-

șor, Ioan Hordobeț, Avram Tutor, Adam Dobrilă, Nicolae Itu, Avram Dateș, Nicolae Tutor, George I. Dobrilă, George Codrea, Teodor Florea, Ioan Dumbravă, Constantin Budac, George Grovu, Ioan Boandar, Vasile Bojan, Dumitru Tobroș, Toader Tonciu, Gedeon Grama, Dumitru Flenchia, Nicolae Stefan, Dionisie Muntean, Ioan Salog, Vasile Sîrbu, George Păcală, Moise V. Bogdan, George Rațiu, Ioan Vașizi, Achim Talcu, Iosif Ticușan, Ioan Manta, Ioan Călbează, câte 10 cenți; Ilie Tutoiu, Isaia Păcală, Nicolae Henteș, Nicolae Cernă, câte 5 cenți, în sumă de 150 cor. bani de-ai noștri.

(Va urma.)

CRONICĂ.

Vrednile de laudă. Cetitorii noștri știu că la gimnasul gr.-or. din Brad (Zărand) s'a întemeiat de curînd un fond »Fondul Dr. Iosif Hodoș«, cu scop ca din venitele lui să se dea ajutoare profesorilor dela acest gimnasiu la tipărirea de manuale și scrieri literare, la ținerea de prelegeri și disertațiuni, la întreprindri de excursiuni științifice, etc.

La acest fond au început a intra frumusele contribuiri. Între altele o însemnată sumă au contribuit Blăjierii, anume 900 cor. Între contribuții se află d-nii Iuniu Brut Hodoș, fiul fericitului Dr. Iosif Hodoș, Dr. Iuliu Maniu, adv. cu câte 200 cor., Ioan F. Negruțiu, prof. cu 100 cor., Dr. Aug. Bunea, Stefan Pop, cano. ici metrop. G. Barbat, protopop, A. C. D. cu câte 50 cor., Ioan M. Moldovan, preposit, Simeon P. Mateiu, canonic metrop., G. Muntean, dir. prep. câte 30 cor., Gavril Precup, prof., I. Maior cu câte 20 cor. și alți fruntași.

Fapta aceasta a fruntașilor din Blaj e vrednică de toată lauda. Ei, ca români greco-catolici, contribuind la un gimnasiu românesc gr.-orient au dat cea mai frumoasă și mai strălucită pildă, cum trebuie să re iubim și sprijinim unii pe alții, ca frați, fără de-a lua în seamă, că sîntem uniți sau neuniți.

În trei veacuri. Zilele aceste a murit în Anglia femeia Henrietta Johnson, în vîrstă de 107 ani. Ea a trăit în trei veacuri: s'a născut în veacul al XVIII. a trăit în întreg veacul trecut și a murit în veacul al XX-lea. Henrietta a fost sănătoasă toată viața și în vara trecută și-a lucrat ea însași grădinița. Bătrîna își aducea bine aminte pe copilăria ei, între altele spunea, că s'a jucat ca copilă în Baltimore cu Ieromos, fratele lui Napoleon I. cel-mare.

Edificiul băncii uigurești din Baia de-Criș a ars zilele trecute. Cărțile, banii și hîrtiile de valoare din casele Wertheimiane ziduite, au scăpat de foc.

„Zemstvi sobor“. Am amintit în nrul trecut, că Țarul are de gînd să convoace la Petersburg adunarea reprezentanților țării, numită rusește »Zemstvi sobor«. Acest sobor a fost întemeiat de către Țarul Ivan-cel-grozav și constă din reprezentanții nobililor, deregătorilor și comercianților. El ar avea dreptul de a face propuneri de interes public și a controla mersul afacerilor de stat. În trecut aceasta adunare n'a avut nici o însemnată și nu se știe ce rol va avea acum, dacă peste tot va fi convocată.

Slavii din Chicago, emigrați acolo din deosebite țări ale Europei, au format o însoțire, al cărei scop este a sprijini naționalitățile slave (Slovaci, Sîrbi, Ruțeni etc.) din Ungaria și a le ajuta în lupta lor împotriva maghiarizării.

Spânzurare aminată. Săptămîna trecută era să fie spânzurat în Viena croitorul Allranseder, osîndit la furci pentru-că ar fi omorît și jefuit o femeie și copilul ei. La pertractare el a zis, că e n- vinovat, dar' totuș a fost osîndit. În dimineața zilei de spânzurare a înștiințat procuratura, că e drept, că el a jefuit pe femeia respectivă, dar' altul a ucis-o și pe acesta l-a numit cu numele. Atunci judecătoria, pe cînd totul era pregătit pentru spânzurare și hingherul aștepta pe osîndit, a aminat spânzurarea pe timp nehotărît.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vînzare pe seama meseriașilor noștri, au mai dăruit: Ioan Fanea, notar în Tălmăș din prilejul căsătoriei sale cu d-șoara Aurelia Indrieș din Boița, 1 cor.; Petru Indrieș, notar în Boița și soția sa Maria n. Comșa, câte 50 bani; Nicolae Mușă, paroch în Cerișor (prot. Hunedoarei) și soția sa Paraschiva n. Cristea, 1 cor. Alexandru Liuba, sculptor în Maidan, 1 cor. și Vic. Tordășianu, 10 bani.

La fondul »Masa învățăcelilor meseriași« institutul de credit și economii »Oraviciana« din Oravița, 15 cor.

Bani falși. În jurul Aradului și Lipovei circulă mulți bani falși de 10 și 20 cor. foarte bine imitați.

David Lubin. În numărul trecut vorbind despre noul așezămînt internațional de agricultură, am amintit, că planul acestui așezămînt l'a făcut David Lubin. Acesta este un negustor bogat din Colorado. (America) El a făcut mare agitație în America în favorul așezămîntului și s'a hotărît, ca să câștige pentru acest plan și statele Europei. Spre ecest scop a aflat de lipsă spriginul unui domnitor european și el a ales pe regele Italiei. Mergînd la Roma și fiind admis în audiență, a explicat regelui planul, pe care regele l'a primit și s'a hotărît să facă pașii de lipsă pentru întemeierea institutului.

În legătură cu aceasta amintim, că regele Italiei a primit gratulații și dela regele Angliei, și dela presidentul Elveției. La toți gratulanții regele a răspuns, că așteaptă mult bine pentru agricultură dela noul așezămînt.

Adunarea meseriașilor din Cluj. Despre »Reuniunea sodalilor români din Cluj« și despre adunarea ei »Răvașul« din Cluj scriem următoarele:

În 6 Februarie a. c. s'a ținut adunarea generală a »Reuniunii sodalilor rom. din Cluj«.

Președintele dl Vasile Podoabă deschizînd adunarea, pe baza programului s'au dăsbătut următoarele:

Din raportul secretarului am auzit, că această reuniune ar avea viitor frumos, dacă sodalii noștri români ar arăta mai multă interesare urmînd pildei Sibiienilor și celor din Brașov. E dureros, că membrii nu-și plătesc taxele, de unde urmează, că deși există de 33 ani, abia are azi un capital de 2280 cor. 53 bani. Tot ce face comitetul se face pentru elevii meseriași, cărora li-s'au împărțit încă pe la Crăciun haine de iarnă, la 33. Elevii primesc haine și de vară, bani de școală și spese de eliberare, precum și alte spese pentru susținerea lor în sumă de 761 cor. 06 bani.

Sînt însă în Cluj plasăși la diferite meserii vre-o 120 elevi români, cari toți sînt băieți de țărani, oameni miseri. Oh, bine ar face instituturile noastre de bani, cînd ar face ca »Vlădeasa« și »Economul«, care în tot anul ajută reuniunea noastră câte cu 20 cor. pentru care dar' primească on. direcțiune mulțumita comitetului.

Noul comitet e compus din: Vasile Podoabă, președinte; Petru P. Barițiu, vice-președinte; Iacob Murășan, secretar gen., Ioan N. Pop, secretar II.; Andreiu Casian, cassar; Chirilă Chioran, controlor; iar membri: Gregor Borza, Lazar Cranciovan, Ioan Lăpușan, Iosif Mihai, Teodor Lăpușan, Vasile Săncrăian, Ioan Duma și Vasile Rus.

Cununii. Aureliu Manu, și Elena Harșia își sërbează cununia Duminecă în 5 Martie st. n. 1905 la 3 ore p. m. în biserica gr-cat. din Milasel.

— Pamfile Istrate și Maria N. P. Străulea își celebrează cununia Dum. în 13/25 Februarie la 11 ore a. m. în biserica gr-or. română din Jina.

— Petru Bratu și Raveca I. Bêrs își sërbează cununia în 20 Februarie v. 1905 în biserica gr-or. din Sibiel.

— Dumitru D. Ghibu și Maria C. Nartea își sërbează cununia Duminecă în 13 Februarie st. v. 1905 la 4 ore p. m., în biserica cea mare din Seliște.

Casuri de moarte Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința rudenilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubită soție, mama, sora și cumnata Iuliana Petru Oprea născ. Copacian, preoteasă, după un morb îndelungat și grele suferințe împărțită cu S. Sacraminte ale muribunzilor a trecut la cele eterne Vineri în 17 Februarie 1905 a. m. în al 53-lea an al etății și al 30-lea al fericitei sale căsătorii. A încetat de a palpita o inimă nobilă devotată binelui și păcii, care n'a causat rău nimăru în viața ei. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte sau astrucat în cimiterul de lângă biserică din loc în 19 Febr. a. c. la 1 oră p. m. Prostea mică în 17 Februarie 1905. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! George Oprea, dirigent postal r. v. în Otohán ca fiu. Fira G. Oprea, ca noră, Georg Tiberiu Elena și Maria Copăcean, nepoți, P. Oprea, par. gr-cat. ca soț., Ioan Copăcean, paroch gr-cat. Dănilă Copăcean, frați, Ioan Olariu, paroch gr-cat., George Oprea, Paraschiva Copăcean, ca cumnați.

— Subscrișii cu inima înfrântă de durere anunță, că prea iubitul soț, tată, frate, socru, moș, unchiu și cumnat Petru Stoica, paroch gr-cat. în Ceanul-mare, în anul al 81-lea al vieții și 56 ani al fericitei sale căsătorii și preoției după lungi și grele suferințe, proșezut cu st. taine a adormit în Domnul în 12 Februarie la 11 ore din zi. Osemintele scumpului defunct s'au așezat în cimiterul bisericii gr-cat. din Ceanul-Mare în 14 Febr. Maria Stoica, n. Rațiu ca soție, Aurel, inginer în Sibiu, văduva Victoria Braica, v. d. Eleonora Cucu, ca fiu și fică. Todorica mărit. Oprea, ca soră și numeroase rudeni.

† Ioan V. Rusu. Capitlul metropolitan din Blaj a anunțat moartea canonicalui Ioan V. Rusu prin următorul necrolog:

Capitlul Metropolitan gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș ca adâncă întristare anunță adormirea în Domnul a iubitului confrate Reverendissimului Domn Ioan V. Rusu, canonic prebendat al bisericii catedrale din Blaj și asesor al Sfântului Scaun metropolitan, urmată după scurte suferințe în 11 Febr. 1905 la 6¹/₂ ore seara, în anul 79 al etății și 50 al preoției sale. Despre înmormântare »Unirea scrie următoarele:

Inmormântarea i-s'a făcut Luni în biserica catedrală pontificând Escelenția Sa Metropolitul Victor, asistat de canonicii: Gavril Pop, Dr. Aug. Bunea, Dr. Victor Smigelschi, Alex. Uilacan, și Ștefan Pop, protopop, Gh. Bărbat, capel. Iuliu Nistor, prof. Aron Deac și dia. onii I. Br. Micu și Iac Popa. Cuvântul funebrelal l-a ținut canonicul Dr. Isidor Marcu, schițând viața atât de bogată în fapte bune a răposatului și arătând în chip fericit cum prin toată activitatea sa se observă spiritul de abnegațiune și de jertfă. A cântat prof. Ionaș și Papiu și corul clericilor. La groapă a vorbit prof. Negruț în numele Asociațiunii și preotul Decei în numele preoției din tractul protopopesc al Sibiului. De încheiere observăm, că presidiul Asociațiunii a rugat telegrafice pe membrii din comitet I. F. Negruț, Dr. Am. Cheșian și Gavril Precup, să o reprezinte, ear' proțimea din distr. Sibiu a fost reprezentată prin preoții Dion. Aron, Gurariului, Dem. Deac, Calvasăr și Dion. P. Decei, Orlat.

Al 64-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare« a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Ioan Banciu fost ziler.

Acesta este al 64-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Proselitism Din Pișchinț (L. Orăștie) ni-s'e scrie, că poporul gr-or. român de acolo e agitat și îndemnat prin promisiuni absurde și neraalisabile a-și părăsi legea și a trece la altă confesiune. — Advertisăm pe aceea, cari agită poporul, a-l lăsa în pace și a nu mai sporî miseriile noastre pe căi perverse.

Pentru »Roata dela Bălgărad«. Joi (1 Febr. st. n.) s'a pertractat la curtea cu jurați a tribunalului din Cluj procesul de agitație intentat »Liberății« din Orăștie pentru poezia »Roata dela Belgrad« de V. E. Moldovan, publicată în numărul d-to 2 Iulie a. tr. Dl Valer I. Ioanovici, pe atunci redactor responsabil al »Liberății«, a fost condamnat la un an închisoare de stat și 1000 oroane amendă. Dl Ioanovici, care s'a prezentat la pertractare fără apărător, a anunțat contra sentinței recurs la curie.

Iubileiul ziarului »Egyetértés«. Ziarul kossuthist »Egyetértés« (Budapesta) își va sërba în viitorul apropiat jubileiul de patruzeci ani dela prima apariție. Din acest prilej redacția numitului ziar va scoate un număr iubilare în estensiune de 230-250 pagini împodobit și cu ilustrațiuni.

Fabrica de mătăsărie din Lugoj — cum scrie »Drapelul« e deja terminată și aghiuștată și de câțva timp s'a început chiar și lucrul în ea. 50 fete italiene au început să instrueze 250 fete din Lugoj cu lucrul din fabrică.

Nu are sgrăbunțe, bubite, bube, piștru, pete de ficat sau alte necurățenii în față acela, care toloșește laptele de castraveți a lui C. Balassa de renume universal, veritabil englez și cu totul nestricăcios, care face teintul proaspăt, alb și tin-resc. Efect urmează sigur după-ce ne ungem de 2-3 ori. Să fim cu atenție ca pe fiecare sticlă să fie vizibil numele »Balassa«. O sticlă 1 cor. săpun veritabil englez 1 cor. pudră cor. 1/20. Să poată căpăta în fiecare farmacie. Expediție postală prin farmacistul C. Balassa, Buda-est-Erzsébet lva. Deposit principal în Sibiu: în farmacia I. C. Molnár.

AVIS.

In atențiunea emigranților la America! Guvernul Ungariei a liberat călătoria la America și prin Bremen. Cine are pașaportul predat pe la Fiume, acela poate călători și prin Bremen, dacă are cartea de vapor prin Bremen.

Cine s'a decis a călători prin Bremen la America, acela trebuie negreșit să trimită de acasă 20 coroane arvonă; după primirea arvunei fie căruia i-s'e trimite cartea de vapor.

Lucrătorii cari sunt harnici și să nătoși, cari au biletul de tren plătit în America până la locul destinat și cari pot arăta 50 cor. bani gata, aceia toți sunt primiți în America. Cine are cunoscuți în America să aducă adresa a celora cu sine.

Cine are ochi bolnavi, sau alte rane trupesti, mai bătrân de 50 ani, sau e arvonat în o fabrică la lucru în America și merge anume la lucru rezervat, pe acela îl înapoiază din America. În Ratibor precum și în Bremen fiecare emigrant să vizitează așa că fiecare pe când vine în Bremen pe vapor, poate fi primit în America.

Producțiuni și petreceri.

In Sibiu.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« — după-cum am amintit — dă un Concert împreună cu postă humurostică și joc, Sâmbătă, la 25 Februarie n. 1905 în »Unicum«. Corurile se dirigează de dl Candid Popa, învățător la școala de aplicație de pe lângă seminarul »Andreian«. O parte a eveniului venit curat este destinată fondului pentru »Masa învățăcelilor meseriași români«.

In Brașov.

Suboficerii și fruntașii Regimentului de infanterie c. și r. nr. 50 din Brașov. aranjează o serată muzicală-teatrală împreună cu dans. Sâmbătă, în 25 Februarie 1905, în sala mare a hotelului »Orient« nr. 1. După esecutarea programului urmează dans.

In Dobra.

Inteligența română din Dobra aranjează o convenire socială împreună cu dans Sâmbătă, în 4 Martie st. o. 1905, în sala dela hotel »Husariu«. Venitul curat e destinat școlii române din loc.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

G. I. M. în S. s. In curând vom publica cele de lipsă.

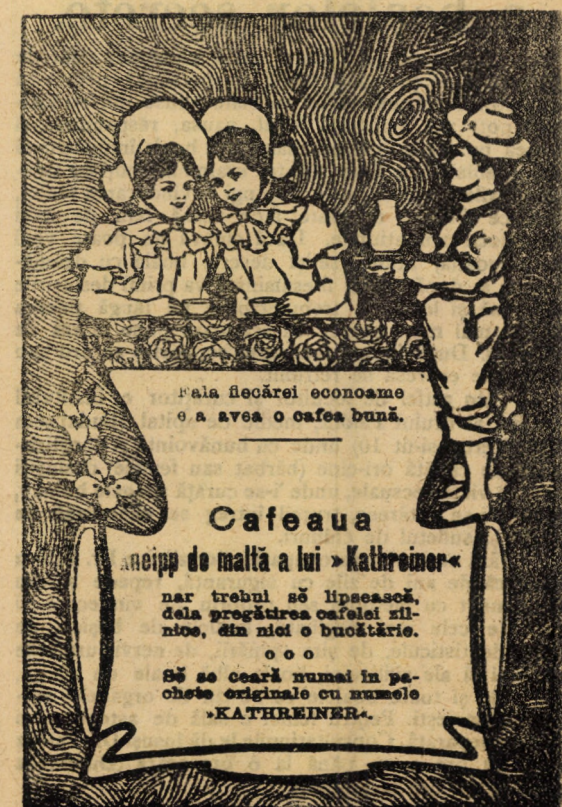
Gl. P. în Valea d. Scrieți la filiala »Albinei« în Brașov sau la banca »Agricola« în Hunedoara (Vajda-Hunyad), de unde vă vor scrie condițiile.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Iosif Marschall.

Apa minerală amară 254 7-28

Francisc Iosif

Representanță proprie de apeminerală amare.
V. secț. de med. a Casei generale de bolnavi în Viena).

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei sâci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 8—52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,
Szászváros, Piața școalei nr. 35.

Henrich Hoffritz,

37 1—2 auritor artistic,
preia aurirea de cadre (rame), mobile, cum
și lucrări aparținătoare specialității decorative.
Sibiu, strada Pintenului Nr. 7.

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai
solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară
și
lumini de stearin
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin
mușcături și scobite, pachetarea cea mai
bună, tămâie, benzo, ulei de ars de
calitatea cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie
înființată la 1848. 27 5—

SIBIU, Strada Gușteriții 25.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de
gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că
cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străin-
tate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și
starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată
în organism. Pe baza acestei examinări poți cu sigu-
ranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului,
ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și
împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni
în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-
rentul și după ce va fi examinată va primi deslușirile
de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea
la cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de
răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau
la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul
special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta
VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștien-
țioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri
asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav,
nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de
boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz
vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din
fundament cu metoda sa proprie de vindecare și
casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de
țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările
onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge,
de piele și toate boalele ce se țin de organele sex-
uale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și
întâlnire separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz
de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca
până la 12 ore la amiază).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist:
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 18 26—

Avis de neguțătorie.

P. T.

Îmi iau libertatea a aduce la cunoștință, că am înființat în piața de aici o
fabrică de lac. Produc toate soiurile de lac, de vâpseli de lac și ulei etc.
uleiu de lac de colorarea chichlimbarului, recunoscut de vâpsela cea mai bună pentru
padiment (podine).

**Colori de email în toate nuansele. Vacsuri pentru padiment,
lac pentru piele și apretură (tinctură) de piele.**

Prin praxa mea de mulți ani, ca fabricant de lac sunt în plăcuta poziție a
oferi cei mai buni articli în aceasta branșă.

Fabricatele mele sunt lucrate din cel mai bun material și preiau ori-ce
garanță pentru vâpsire și durabilitate. Prețurile cele mai solide.

Din aceste motive rog p. t. public să binevoiască a sprigină întreprinderea
mea prin prețurile sale comande.

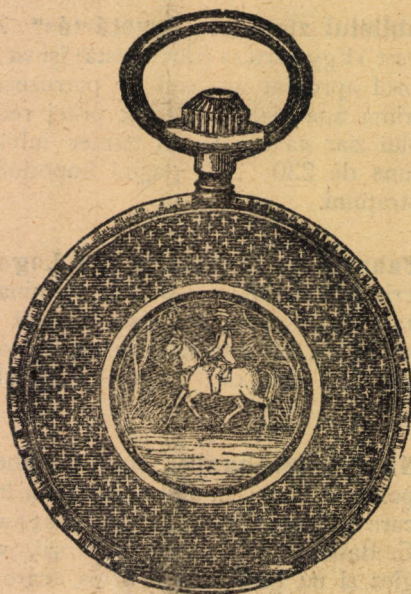
Cu distinsă stimă

W. F. Dauner

Têrgul Cailor 13 a).

25 3—5

Local de vânzare la dl **Wilhelm Klein**, strada Cisnădiei 25.

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri,
obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu
(N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt
probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect
este oficială vizibilă „marca”, afară de aceasta să
dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la
cerere gratis și franco. 24 6—52

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu,
foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

30 2—

Foarfeci de omide, făclii de omide,
perii pentru scoarța pomilor și
sgărietoare de pomi.

Deposit bine asortat de **unelte de grădină.**

— Liste de prețuri la dorință se trimit gratis. —

Foi de țesut pentru femei.

La comande să se arete lungimea, numărul
dinților și numărul păpușelor.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnel.

7 17—52

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Serisuri funciare, seu de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Eseomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent

contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine.

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

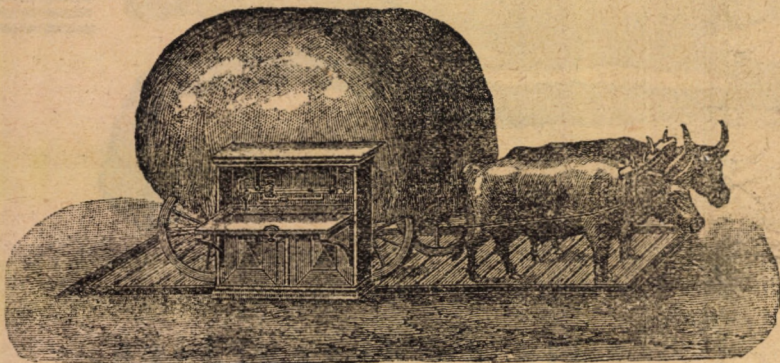
închirierea de resorturi de casse de fer

(safe de depozit), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 8—52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess, pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul basculei este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin fabrica de cântare

33 25—26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele ou mecanice de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc foarte netaed, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor externe, »praf« etc

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecutia cea mai solidă.

13 4—26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Eftin de minune!

500 bucați ou fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil ao de oravată ou brilliant-simili; un inel aurit ou peatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%, aur-doublé, 6 bucați batiste de buzunar, gar de in; unelte de soris elegante de nikel o etui de oglindă de toaletă ou un pepten frumos; un săpun de toaletă aromat o; o carte de notițe legată; 12 bucați de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buo pene de cancelarie engleze și încă 395 bucați diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis Toate la olaltă cu orologiu care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de donă pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tăisuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai decât îndărpt bani. 17 1—1

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cismădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de toamnă și iarnă

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 9 8—52

Ocasiune rară!

Surprinzător de ieftin.

600 bucați obiecte de podobă numai cu fl. 1.75.

Un orologiu escelent de precisiune, aurit, cu garanță că umblă bine 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; o cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 bucați batiste, 1 inel elegant cu peatră imit. pentru domni, un portmoneu elegant de piele, 1 escelentă oglindă de buzunar, 1 păreche de bumbi de manșete, 3 bumbi la piept, 3%, aur-dublé, unelte de scris de nikel, 1 album dragălas cuprinzând 36 de chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de peatră brilliant simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de iux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență și încă alte 400 bucați diverse obiecte, cari n'au se lipescă din nici o casă. Toate la olaltă cu orologiu, care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu rambursă sau cu plata înainte trimisă prin casa de espedițiune 21 1—1

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

Nr 142—905 not.

88 1—2

Publicațiune.

Comuna politică **Serata** (com. Fogaras) în **19 Martie st. n. a. c.** va da în licitațiune publică minuendă **edificarea cârcămei comunale**, ale cărei spese de edificare sunt preliminate cu **5048 cor. 80 bani.**

Licitațiunea se face și verbal și cu oferte închise.

Materialul de piatră, cărămidă, țiglă, varul și năsipul îl dă comuna în natură, precum și 420 zile de lucru.

Ca vadiu are a se depune 10% din suma preliminară.

Condițiunile de licitare, planul de edificare și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul notarial din Scoreiu, în **fiecare Marți** în cancelaria comunei Serata și la oficiul prim-pretorial din Arpașul-inf. în orele oficioase.

Scoreiu, în 31 Ianuarie 1905.

Alex. Comșia, **George Pralea,**
not. cerc. (L. S.) primar.

Foarte recomandabil!

Cine voește să bea o cafea bună, e rugat a cere reț-curentul românesc dela subsemnata firmă română din Fiume, în care se află tot soiul de marfă pentru întreținerea casei cu prețuri foarte moderate, cari se expediază în pachete postale de 5 Kg. **liber de vamă și porto-postal.**

Ofer calitățile cele mai bune de cafea cu următoarele prețuri:

Cafele:

Nrul	La comande e bine să se aminească și numărul cafelei	1 Kg. 5 Kg.	
		C. f.	C. f.
1.	Santos — naturală și aleasă . . .	2 50	12 50
2.	Menado-Liberia — cu boabegălbue foarte mari . . .	2 90	14 50
3.	Rio-măgele — are un gust foarte bun . . .	2 90	14 50
4.	Portorico — foarte căutăată, mărime mijlocie . . .	2 90	14 50
5.	Portorico Piraldi — cel mai fin soi de Portorico . . .	3 60	18 —
6.	Cuba — fină . . .	3 —	15 —
7.	» — mai fină . . .	3 20	16 —
8.	» — cea mai fină . . .	3 50	17 50
9.	» — măgele, calitate foarte bună . . .	3 20	16 —
10.	» — specialitate, de finetă rară, boabe mari foarte frumoasă . . .	3 70	18 50
11.	Jamaica — cunoscută preutindenea de cafea bună . . .	3 10	15 50
12.	Java Vineție — foarte frumoasă cu boabe egale . . .	3 30	16 50
13.	Java Aurie — soi de menado, ușoară . . .	3 40	17 —
14.	Neylgherry — cafea grea, foarte recomandabilă . . .	3 40	17 —
15.	Ceylon fină . . .	3 50	17 50
16.	» Plantațiune — cel mai fin soi de Ceylon . . .	3 80	19 —
17.	» Măgele Plantaț. cel mai fin soi de Ceylon . . .	4 20	21 —
18.	Mocca arabă — tare zdrobită, dar foarte fină . . .	3 60	18 —
19.	Rio măgele — Cuba Nr 6 . . .	—	14 75
20.	Portorico Nr. 4 — Cubamărg . . .	—	15 25
21.	Java Aurie — Jamaica . . .	—	16 25
22.	Mocca — Cuba Specialitate . . .	—	18 25

Promit serviciu prompt și cu acurateță, rugând P. T. public românesc pentru binevoitorul sprigin.

Cu profundă stimă

Romul Pascu,
import de cafea și tea
Fiume.

39 1—6

De închiriat.

În frunța comună **Réhău** cu preste 2000 locuitori, este tocmai în centrul comunei de închiriat o **ferărie (covăcio)** cu tot aranjamentul necesar în bransa aceasta pe unul sau și pe mai mulți ani. Adresa:

Maria G. Oancea
vęd de ferar în Réhău
p. u. Szászsebes (Szeben m.)

31 2—3

Febra tipar responsabil **Isid. Marschall.**

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

8 86—82

—* întemeiată la anul 1868 *

în Sibiu, strada Cîsnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și esplosiune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalei. —

Valori asigurate contra incendiului: **95,727.010 coroane.** Capitale asigurate asupra vieții: **10.102.362 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii **3,249.332 c.** pentru capitale asigurate pe viață **2,920.063 c.**

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Avis de deschidere.

Firma veche și bine cunoscută

JULIUS MEINL

(înfîințată în anul 1862),

cea mai mare și mai veche neguțatorie specială pentru cafea, teie, cacao și ciocolată, și-a deschis în

SIBIU

Strada Cîsnădiei Nr. 24

o filială și are onoare a invita p. t. public pentru a o visita.

Vă rog cereți catalog de prețuri și broșură!

Ambele se trimit gratis și franco la adresa dorită.

279 4—10

Marca de scutire

Cernica de imprimat **E. T. Goltzmann, Dresda — Budapesta.**